NAM THỨ MƯỜI HAI, Số THU 2182 — 2333 — THỨ SÁU 27 JUIN 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Pour les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HỮU-LỘ
Administrateur-gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNGBACTANVAN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Décomptés à raison de 2 piastres au centimètre de hauteur, sur 0 = 065 de large.
Une seule insertion . . . 0 , 30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0 $ 15 le c/m
Réclame dans la 1re page . . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái tình-trạng các giáo-viên ở trong xã-hội ta

II

Vả cứ cái tình-trạng các giáo-viên ở trong xã-hội ta bây giờ thì thật cũng khó mấy người tự trọng được cái địa-vị, cái chức-vụ của mình lắm. Người ta dù ở về thời-đại nào, xứ sở nào, cũng phải lấy xã-hội làm một cái bàn cân mà xét nghiệm cái danh giá nặng nhẹ của mình và một cái chợ lớn mà mạc-cả cái quyền-lợi đắt rẻ của mình : cái danh giá trong xã-hội nặng về mặt nào, cái quyền-lợi trong xã-hội đắt về thứ gì thì người ta tất xô về mặt ấy, chăm về thứ ấy, hăm-hở mải-miết, cố công cùng sức mà chiếm cho kỳ được cái danh-giá, cái quyền-lợi ấy về mình, chứ còn cái gì mà danh giá trong xã-hội đã lấy làm nhẹ, quyền-lợi trong xã-hội đã cho làm rẻ thì ai còn màng tưởng đến làm chi, ai có thừa công thừa sức mà nong-nả săn-sóc đến làm chi ; ai chẳng may xấu số thiệt phận, nhỡ bước chậm chân mà phải loanh-quanh trong vòng hèn mọn ấy thì công đành ngậm bồ ngùi nuốt tủi, nắn-ná cho qua ngày đoạn tháng thì thôi ; trừ ra có được năm ba người ngang-nhiên tự lập, trọng tinh-thần hơn vật-chất, qui thiên-tước hơn nhân-tước, tự mình ăn ở với cái đời trong lý tưởng là cái đời rặt những hiền-nhân quân-tử, chí-sĩ cao-nhân, tôn chuộng nhau bằng những khi tiết nết na, sách-lệ nhau bằng những nhân nghĩa đạo đức mà không thèm ăn ở với cái đời quay-cuồng xuẩn-động, tham bì mà làm ra bộ thanh-liêm, biển lận mà làm ra bộ nghĩa hiệp, tán ác mà làm ra bộ nhân-từ, gian giảo mà làm ra bộ ngay thật, chỉ dành dật nhau về những cái quyền-lợi nhỏ mọn, đua bơi nhau về những cái danh phận hão huyền, những người ấy thì họa chăng mới cả đời dục ma mình mình giữ được trong, cả đời say mà mình mình giữ được tỉnh, cả đời cho là danh giá rất nhẹ, cái quyền-lợi rất rẻ mà một mình cứ ham mến về nghĩa-vụ, gắng gỏi về thiên-chức, không vì cái thế lợi vinh hoa trong hoàn-cảnh, thay đổi cái chí thuần khiết, cái thú cao thượng của riêng một mình mình biết, một mình mình hay ; những các bậc người như thế thì thời-đại nào, xứ-sở nào cũng vậy là hiếm có lắm. Cho nên cái phẩm-cách của cá-nhân phần nhiều vẫn theo cái hiếu-thượng của xã-hội mà cao thấp, cái sự-nghiệp của cá-nhân phần nhiều vẫn theo cái xu hướng của xã-hội mà tiến lui, xã-hội với cá-nhân có cái mối quan-hệ rất là mật-thiết như thế.

Vậy thử xét cái « bàn cân » xã-hội ta định cho các giáo-viên cái danh giá nặng nhẹ như thế nào ? cái « chiếu chợ » xã-hội ta gán cho các giáo-viên cái quyền lợi đắt rẻ thế nào ? Tưởng không cần trả lời, ai cũng biết cái danh giá các giáo-viên ở trong xã-hội ta thật là nhẹ quá ! cái quyền-lợi các giáo-viên ở trong xã-hội ta thật là rẻ quá !

Về phương-diện chính-phủ thì ngạch giáo-viên cũng là một ngạch trong các ngạch phân chức nhiệm sự của chính-phủ, cũng chia ra có bậc trên bậc dưới, lương ít lương nhiều, bậc nào lương nấy cũng xê-xằn với các ngạch khác, kể cũng rất là xứng đáng phải chăng, song theo cái phương-pháp tổ-chức về hành-chánh thì ở thời-đại nào, xứ-sở nào mà chẳng thế, cái quyền bổ dụng, cho nổi, thăng trật, tăng lương, cho đến các khoản tiền phụ-cấp, các giáo-viên cũng đều vẫn thuộc về quyền các quan bên chính-chức cả ; mà thói thường hễ phàm cái cảnh-địa đã xa cách nhau, công việc đã chia rẽ nhau, tình ý tất khó thân mật được với nhau, lợi hại tất khó thống thuộc được cho nhau, thành ra cái ngạch giáo viên, chiếu lệ thì cũng không khác gì các ngạch kia mà vì cái cảnh-địa xa cách, cái công việc chia rẽ hẳn với các quan bên chính-chức, về sự cho nổi, thăng trật, tăng lương, thường phải chậm kém các ngạch khác là những ngạch mà cảnh-địa được thân-cận, công việc được liên thuộc với các quan bên chính-chức kia ; tức như hiện-thời ngạch thư-ký đến cấp các niên-hạn đã định thì lên được, bậc tham-tá (commis) là bậc trên của các ngạch thư-ký cũng như bậc giáo-thụ (professeur) trong ngạch giáo-viên, mà ngạch giáo-viên chỉ trừ có mấy người tốt nghiệp ở trường Cao-đẳng sư-phạm ra được bổ ngay vào bậc giáo viên bậc học thành-chung mà gọi là giáo-thụ không kể, còn thì cứ lẹt đẹt ở trong hàng trợ-giáo, giáo học mãi cho tới cùng đời lụn kiếp, dù có người giỏi-giang siêng-năng cũng không có đường nào mà bước lên một bước được tới bậc trên ; về sự bổ-dụng thuyên thăng, thiếng nói rằng một năm tập-sự rồi lên thực-thụ mà mấy người đã được thực-thụ dùng hạn mọt năm, tiếng rằng có hạn năm để được thăng trật tăng lương, mà mấy người đã được cử dùng kỳ thì trật thêm cao, lương thêm hơn ; cái ngày lóp-ngóp leo cho được tới chốn thiên-đường cực lạc là cái ngày làm trợ giáo mà lương được tới mỗi năm 996 đồng, làm giáo-học mà lương được tới mỗi năm 1270 đồng, làm giáo-thụ mà lương được tới mỗi năm 2400 đồng, hỡ dễ đã có mấy người đạt được cái hi-vọng « lên trời » như thế ; ấy là chưa nói tới cái nỗi khó-khăn bực-dọc, nhiều khi gặp phải các quan bên chính-chức là người có quyền trên được giám-đốc kiểm-soát các giáo-viên, hoặc lại có quan nào quá dụng cái quyền-lực của mình mà giám-đốc một cách không chính-đáng, kiểm-soát một cách không công-minh, không thể-tất cho cái tình-cảnh xơ như xơ mướp trong cái khổ-huống vợ làm bồi, con làm linh, mấy cậu học-trò xấc láo vòi-vĩnh bên cạnh mình vừa làm bỡ giá, vừa làm dấu nậu này, tìm vết bợi lông, giận cá chém thớt, thì thân lươn lại bao quản lấm đầu. Ôi ! còn có gì là quyền-lợi, là danh-giá nữa !

UYÊN-TOAN

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 26 Juin 1924

Nước Pháp với nước Bỉ

Theo như bài lại cáo của chánh-phủ nước Bỉ về cuộc hội-nghị của các quan Herriot, Theunis và Hymans, thì cuộc hội-nghị ấy rất là thân-ái. Xem cuộc hội-nghị ấy thì biết rằng nay mai tại cuộc hội nghị của Đồng-minh cái vấn-đề bồ-khoản có thể giải-quyết được một cách công-bằng vậy.

Quan Herriot tới Paris có nói ông rất đẹp lòng về cuộc hội-nghị ở Bruxelles và ở Londres.

Anh Pháp với Đức

Trong bức thư của Pháp Anh gởi cho nước Đức nói về việc kiểm-duyệt quân bị đã giao cho đại biểu nước Đức ngày 24 juin. Hai quan Herriot và Macdonald có nói : Chúng tôi muốn bàn với quí chánh-phủ một việc làm cho chánh phủ hai nước chóng tới rất là lo nghĩ. Chúng tôi rất ngại rằng chánh-phủ nước Đức lại trả lời trai ngược lại bức thư giao cho viên đại-sứ nước Đức ở Paris mới đây, nói về việc kiểm-duyệt quân bị. Chúng tôi được tin rằng các cơ quan binh vụ nước Đức lại lần nay mở mang ra nhiều và vẫn dự bị quân linh để gây nên việc tranh-chiến sau này. Tin tức về việc ấy chúng tôi tiếp được luôn, mà rất là tinh tường đích xác. Nếu nước Đức trái phần thứ 5 về giao ước, tất là nguy hiểm cho cuộc bình an của liệt quốc. Vậy nước Đức phải trừ tình làm sao cho liệt-quốc yên lòng về mọi việc lo sợ ấy. Trước ngày 30 juin nước Đức sẽ phúc lại.

Cuộc bảo-cử thống linh ở Hoa-kỳ

Ngày hôm qua chánh đảng dân chủ hội-nghị ở New York. Ông nguyên lão nghị-viên Pat Herrison chỉ-nghị cái chính-sách cổ lập của chánh đảng cộng-hòa. Ông lại nói : Âu-châu chưa được bình phục thì chưa giả nợ được. Mà nước Đức có nộp bồi-khoản, thì Đồng minh mới có tiền trả nợ.

Tại nghị-viện nước Pháp

M. Huberi, trưởng ban về tiểu-ban của nguyên lão nghị-viện coi việc ngoại giao có nói ngày hôm nay ông sẽ chất-vấn ông Herriot về các cuộc hội-nghị ở Londres và ở Bruxelles. Ông Herriot ưng thuận. Ngày hôm nay tại Thủ-dân nghị viện ông Klotz cũng chất vấn về việc ấy.

Tại hạt trú binh

Theo như lời của ông tổng-ủy-viên Pháp xin thì quí-Đồng Đồng-minh ở các hạt trú-binh có nghị bãi cái nghị trục-xuất 847 người Đức ở hạt về quyền Pháp. Nếu tính cả các gia-quyến của những người ấy, thì số người Đức nhờ về nghị ấy mà được trở về các hạt trú-binh cũng tới 30.000 người. Trước đây cũng đã có một số người bằng ngần ấy được bãi nghị trục xuất. Tại hạt về quyền nước Bỉ cũng có nghị gia ân cho những người bị trục xuất.

Việc chánh-trị nước Ý

Ông Mussolini có nói tòa nội-các vẫn lưu lại cầm quyền chính. Song tòa nội-các cũng thay đổi ít nhiều. Ngạch tuần-cảnh về ái-quốc đoàn cũng cử để không bãi, song sẽ sát nhập vào ngạch binh thường. Đại-đa số ưng tín dụng ông Mussolini.

Nước Anh với Ai-cập

Lord Raglan có chất vấn chánh-phủ về cái chánh-sách đối với xứ Ai-cập. Chánh phủ tuyên bố rằng nước Anh không có bỏ đất Soudan mà việc đất Soudan có thay đổi thế nào, tất phải có hỏi ý nghị viện trước.

Caire, ngày 25 Juin 1924

Nghề Vô-tuyến-điện tại Trung-hoa

Tin San-Francisco. — Công-ty điện báo của Hoa-kỳ có nói rằng ngày hôm nay đã bắt đầu đặt nền đồn vô tuyến điện ở Trung-hoa.

Tin Bắc-kinh. — Quan thượng-thư bộ Ngoại-giao nước Trung-hoa báo tin rằng bộ đại-sứ Nhật-bản lại tỏ tình phản đối việc nước Trung-hoa ký bản giao ước với công-ty vô tuyến điện Hoa-kỳ vì bản giao-ước ấy trái với điều khoản trong giao ước ký với công ty vô tuyến-điện Nhật bản. Theo như bản giao ước này thì Nhật-bản được độc quyền về việc đặt đường vô tuyến điện tại Trung-hoa trong ba năm.

Một cách xử với người Trung-hoa

Tin Pékin. — Viên chủ tàu một chiếc phà chuyển nước Anh bắt thân hào thanh Wansien phải bận lễ phục đi đưa đám người Hoa-kỳ tên là Edwin C. Hawley bị một bọn thuyền chài giết, cho đến ngày địa, bằng không tại viên ấy bắn đại bác vào thành.

Hoa-kỳ với Nhật-bản

Tin Tokio. — Khi mới được tin hai người Nhật bị giết ở San Pedro ngày thứ sáu mới rồi, ngươi Nhật rất là tức giận người Hoa-kỳ. Sau được tin rằng hai người bị giết có chân trong một hội bí mật, mà hội ấm-sát ấy không quan hệ đến việc hạn chế di dân, thì cái cơn tức giận mới nguôi đi.

Linh cảnh sát phải bảo hộ kiều dân Hoa-kỳ ở Nhật-bản.

Việc mưu hại quan Toàn-quyền Merlin tại Quảng-đông

Các báo Anh ở Trung-hoa sang kỳ tàu vừa rồi có thuật tin tường về cái việc tên ma tà việc mưu hại quan Toàn-quyền Đông-pháp tại Quảng-đông, nương kể tự-sự ra người nước nào thì cũng chưa rõ biết rõ, có người đoán là người Nam, cũng có nhiều người quyết là người Tàu, vậy chưa có gì là điều xác cả. Báo Avenir du Tonkin ra chiều ôm quan lược dịch lại ở bản chữ Pháp ra mấy đoạn sau này :

Bữa việc của kiều-dân Pháp mừng quan Toàn-quyền Merlin hôm ấy đặt tại phòng khiêu-vũ của khách-sạn Victoria, mà phòng ấy thì trông ra phố. Giữa lúc 8 giờ 30 tối thì khai tiệc, quan Toàn-quyền ngồi giữa gần một cái cửa sổ trông ra ngoài phố. Món cháo vừa mới dọn xong thì thấy một cái va-lit con kèm qua cửa sổ rơi vào một góc bàn. Được một giây đồng hồ thì thấy tiếng nổ dữ dội. Không ai biết là cái gì, chỉ thấy khói mù mịt cả khách sạn chạy cả đến. Người chết và người bị thương nằm ngổn ngang cả dưới đất. Một người ở gần nhà khách-sạn lúc bấy giờ chạy đến cứu các nhà bị nạn có thuật lại rằng : « Ghê gớm quá, thật là ghê gớm quá ! » Khách ăn gục cả xuống gỗ hoặc xuống đất. Trái phá nổ mạnh quá đến nỗi những dao ăn với *fourchette* ở trên bàn xiên cả vào mình những người ngồi gần mà thành ra thương.

Kẻ ác phạm chắc ý là chực hại quan Toàn-quyền và các quan theo hầu ngài, song nó lầm là vì quan Toàn-quyền với M. Gérin diện mạo giống nhau lắm.

Trong khi khiêng các nhà bị nạn vào nhà thương thì linh cảnh sát đi tìm nã đứa hung thủ. Người ta trông thấy nó đi về phía vườn hoa ở vào giữa quãng tò-giới Pháp và tò-giới Anh. Nó chạy các xa mấy người cảnh-sát lắm và chắc là nó nhảy xuống sông vì khi linh cảnh sát tới bến thì nó đã bơi đi rồi. Có được một cái mũ rơi ở đó, đoán là mũ của tên ác phạm. Người ta ngờ nó là người Trung-hoa. Lúc ấy tên ác-phạm nhân thấy nhiều thuyền đậu đó thì xuống ngay một chiếc mà đi. Khi người ta đuổi thì nó bắn súng lại, nhưng may không trúng ai cả.

Cái việc mưu hại hèn hạ này, không rõ được là duyên cớ vì đâu. Song người ta đoán rằng đứa ác phạm nghe mấy người phản đối với cái chánh sách của Chính-phủ Đông-Pháp.

Về đặc-tích đứa ác-phạm thì tờ trình mỗi cái một khác, không cái nào giống cái nào, nhưng dư luận thì cho tên ác phạm là người Tàu.

Báo *Morring Post* ngày 23 juin lại nói rằng cứ như lời trình của linh tuần-cảnh thì đứa ác-phạm người bé nhỏ, mũi dọ như mũi vàng thau. Người ta ngờ là người Việt-Nam. Khi nó đi qua hai người cảnh sát canh cửa nhà khách-sạn thì người ta nghi nó là người chụp ảnh vì tay có cầm một gói giống như đồ ảnh. Nó đặt cái gói ấy xuống đất, rút quả *bom* ra mà ném vào trong khách-sạn rồi chạy mất.

Lúc kẻ thủ phạm chạy xuống sông thì có mấy người trông thấy một cái thuyền tự động (canot automobile) chạy vào các tối mau lắm.

Sau khi tác-dạn nổ thì linh cảnh-sát liền đem đóng cả trên cái cầu sang Quảng-đông.

Quan nguyên-soái Tse-chen-Wu liền thân-hành đến Shameen tra xét về việc này. Bao nhiêu thuyền ở bến đều phải kiểm cả. Ngày thứ sáu, bao nhiêu người Việt-Nam ở Shameen đều phải tới điện tòa lãnh-sự Pháp xét hỏi rất lắm. Chỉ như các quan-khách dự tiệc đã nom thấy tận quả trái phá bọc vào trong một cái gói và mới rơi xuống bàn thì nổ ngay. Cái thân nó hình như bằng sắt, chỉ thấy những sói và tàn-đạn. Xét cái tiếng nổ thì biết rằng quả phá làm bằng một chất nổ không phải là thuốc súng đen vì khói không có vậy.

Quan Toàn-quyền vẫn biết trước là có chuyện, nhưng vẫn tưởng là ở địa-hạt Trung-hoa, chứ không ngờ lại ở tò giới.

Cứ như viên phóng-sự riêng của báo *Morring Post* thì nhiều người ngờ đứa ném quả bom là một người học-sinh Tàu ở Quảng-đông.

Ở sông có với được một cái xác, nhưng không rõ có phải là xác kẻ ác phạm không, có nhiều nơi lại quyết là một người Việt-Nam, vì dân Việt-Nam ở Quảng-đông cũng nhiều, nhưng không có lẽ gì khiến cho người ta có thể tin được là một người Việt Nam.

Phủ Toàn quyền lại vừa thông báo cho các báo quán tin sau này :

Quan Toàn-quyền có tiếp được của quan chánh tòa Chánh-trị phủ oán-quyền những tin sau này về sự tra xét cái việc mưu hại ở Quảng-đông.

Ngày 21 juin, sở tuần-cảnh Trung-hoa có tìm thấy ở phía dưới Shameen chừng 3 kilomètres, một cái xác người chết đuối mà hình dạng với áo quần đáng với hình dạng kẻ ác phạm lắm. Trong một túi áo người chết đuối có bắt được một viên đạn kiểu Hoa-kỳ ; hết viên đạn mà nó đánh rơi trong lúc bị người ta đuổi. Ở trong túi lại thấy một cái đồng-hồ ngoại quốc đứng giữa lúc 8 giờ 45, chính là lúc xảy ra việc mưu hại. Và xét cái xác người chết thì xem ra cũng hợp với cái thời gió đã đâm nước từ lúc xảy việc mưu hại đến bây giờ. Xem như vậy thì có lẽ người chết đuối chính là kẻ ác phạm.

Còn như căn-cước nó thì chưa xét ra được. Chánh-phủ Trung-hoa rất lấy làm cảm-động về việc mưu hại ấy và quyết rằng kẻ thủ phạm là người Việt-Nam. Các báo quán Trung-hoa cũng đồng ý như vậy và e rằng chánh-phủ bản bạt bị trách-nhiệm về việc đó chăng.

Chiều ngày 21, Chánh-phủ Trung-hoa đã cho chụp hình người chết đuối rồi. Quan Lãnh-sự Beauvais và nhiều người nữa đã xét kỹ cái tử-thi ấy.

Vì cái xác ngâm nước lâu ngày đã rữa ra, cho nên không đăng trước mặt chỉ còn trông rõ hình cái trán với cái đường tóc mà thôi. Vậy chỗ đó đã cho chụp hình rồi. Hai cái chân thì vẫn còn nguyên. Xét kỹ cả mình mấy thì cũng chưa lấy gì mà đảm quyết là xác người Việt-Nam hay người Trung-hoa. Vậy việc hãy còn đang xét.

Thuật lại về việc mưu hại

Cứ như lời khai của nhiều người đã trông thấy thì quả *bom* hình như một cái vỏ đạn 75. Đứa ác phạm đựng vào trong một cái va-lit con bằng da hình chữ nhật. Phòng ăn ở từng dưới có ba cửa sổ trông ra ngoài phố và có linh tuần cảnh canh giữ. Trước lúc ăn mấy phút thì linh tuần cảnh đã được lệnh phải đứng gần cửa sổ và không được cho ai lại gần. Nghe đâu kẻ thủ phạm đoạt tiền có lại gần cái cửa sổ giữa là cửa quan Toàn-quyền ngồi quay lưng lại và có xin người lính tuần cảnh để cho chụp một cái ảnh các quan dự tiệc.

Nhưng người tuần cảnh đuổi nó đi xa ra thì nó lại sát vào cái cửa sổ bên cạnh và để ra đằng bên tay trái và giương cái máy lên. Thì nó lấy bọc cái máy ảnh vậy, rồi nó ném ngay cái va-lit vào bàn. Các quan dự tiệc nhiều người đã nhìn rõ cái va-lit ấy rơi vỡ cả cốc với đĩa. Quan thầy thuốc tàu *Craonne* lúc mới, cho là một sự tình ngẫu nhiên, liền nhảy ra cửa sổ định bắt cái đứa tình nghịch mà trị cho nó. Nhưng quả bom vừa rơi xuống bàn được vài giây đồng hồ thì nổ ngay khiến cho cái bàn nát ra như cám, các mảnh đạn bắn vỡ hết phía bên hữu trong phòng rồi khói bốc lên.

Quan quản-lý văn-phòng Châtel ngồi cạnh quan Toàn-quyền thấy cái *va-lit* rơi xuống thì mau trí không kịp ngay lên rằng « cái xuống đất » bởi vậy ma các quan dự tiệc nhiều người thoát nạn.

Việc chữa cứu các nhà bị nạn và việc giữ gìn trật tự xếp đặt xong ngay lập tức. Hai người Pháp đến tiếp ứng với linh tuần cảnh mà đi đuổi theo kẻ ác phạm, nó lấy súng lục bắn lại rồi mới nhảy xuống.

Điện-tín văn-an của các chính-phủ Trung-hoa

Quan đại-sứ Pháp tại Bắc-kinh có điện rằng quan Thống-linh Trung-hoa

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

có phải một quan đến nhờ tòa Đại-sứ gửi lời mừng quan Toàn-quyền và tỏ lòng tức giận về việc mưu hại ở Quảng-đông.

Quan Đô-đốc Đường-kế-Nghiêu cũng điện cho quan Toàn-quyền để tỏ lòng cảm động và mừng rằng ngài đã được vô sự.

Điện-tín của phòng canh-nông Nam-kỳ

M. Labaste là hội-trưởng phòng Canh-nông Nam-kỳ có điện trình quan Toàn-quyền tỏ lòng tức giận của bết thảy các nhà đồn điền về cái việc mưu hại rất khả ố khiến cho mấy người Pháp ở Quảng-đông đã bị thệ hại và may làm sao quan Toàn-quyền lại được vô sự.

Ai trúng số công-thái?

Các số trúng trong các cuộc mở số công-thái Đông-pháp từ kỳ đầu đến giờ, vẫn còn nhiều số chưa đến lĩnh tiền về. Những số trúng giải 500 $ còn chưa lĩnh cũng nhiều, mà những số trúng giải 100 $ thì lại càng còn nhiều lắm. Đến ấy thật ai cũng phải lấy làm la. Không biết những người trúng số không rõ rằng mình có số được trúng mà không đến lĩnh, hay ngờ rằng cái số trúng của mình đã lâu ngày chưa lĩnh mà ngại là quá hạn không được lĩnh nữa chăng?

Vậy nay bản báo tóm xét lại từ kỳ mở số lần đầu đến giờ, xem những số nào còn sót chưa có người lại lĩnh, đến đăng dần lên báo bắt đầu từ số báo ngày 26 Juin trở đi, để ba con ta kẻ gần người xa, ai có mua vé công-thái thì nên thử soát kỹ lại các vé của mình xem; nếu có số trúng thì cứ đem ra cho bạc mà lĩnh tiền về, không việc gì mà ngại rằng quá hạn.

Các lần số số:

(Tiếp theo)

Lần số số thứ sáu (1er septembre 1923)

Những số được hoàn lại 500 p. 00

98.525 122.568

Những số được hoàn lại 100 p.00

999	38.435	83.366	99.502
999	40.603	83.375	99.606
1.040	41.518	84.261	99.665
1.042	42.604	84.548	99.986
4.124	44.163	85.157	100.421
6.314	46.622	85.177	101.844
7.080	47.624	86.006	101.847
8.363	48.027	86.142	102.031
10.561	48.365	87.224	102.210
11.675	49.799	87.858	102.851
11.670	50.799	90.443	102.957
13.550	53.537	91.262	103.769
13.661	56.085	92.181	105.214
14.591	58.513	92.343	108.417
17.189	63.464	93.040	110.523
20.066	63.481	93.245	110.602
20.301	64.229	93.799	114.765
20.343	64.709	93.882	114.798
21.943	65.465	94.123	116.573
24.871	67.413	94.308	117.662
24.899	68.202	94.498	117.982
27.530	68.286	96.578	117.960
27.656	68.782	98.677	121.959
28.017	74.455	98.872	121.703
28.258	76.087	99.092	122.489
30.986	76.618	99.127	122.539
35.019	77.948	99.224	123.414
36.310	78.693	99.477	
37.871	81.597		

Lần số số thứ bảy (1er décembre 1923)

Những số được hoàn lại 500 p 00

39.986	97.008	97.649

Những số được hoàn lại 100 p.00

56	35.403	65.991	90.112
720	35.865	66.917	90.333
2.362	35.854	66.986	91.378
2.471	36.309	67.371	91.641
5.275	36.864	67.614	92.565
6.152	37.691	70.084	92.692
7.563	38.006	70.833	93.202
8.078	39.222	70.884	93.256
8.286	39.924	71.106	93.834
9.471	41.533	72.632	95.284
10.351	42.024	73.256	95.447
10.466	42.128	73.244	95.770
10.615	43.095	73.721	96.104
10.945	44.340	74.962	97.083
11.771	44.999	75.009	97.993
12.780	48.168	75.081	98.496
12.790	48.194	75.133	98.516
12.836	53.386	75.267	98.564
12.905	53.404	75.572	102.188
13.009	53.902	75.633	98.713
15.284	53.932	76.228	99.149
16.988	54.117	77.804	99.468
17.352	54.264	78.242	99.640
18.910	52.299	78.258	99.761
20.176	52.316	78.683	99.947
20.643	52.347	78.713	100.884
20.536	53.386	78.961	101.911
22.981	53.404	79.572	102.188
23.577	53.902	79.776	102.354
23.593	53.932	81.570	103.909
26.441	54.117	82.740	105.983
26.834	54.896	82.771	106.100
27.083	56.670	83.065	106.701
27.967	57.265	83.424	107.241
28.419	57.314	83.463	107.688
29.051	58.624	83.973	107.896
29.194	58.803	85.081	108.319
30.140	58.824	85.139	108.569
30.890	62.822	85.160	110.151
31.170	62.863	85.318	112.626
31.176	63.602	85.814	113.737
31.399	64.449	86.690	114.494
32.668	64.517	87.612	116.141
32.591	64.699	87.679	117.478
33.624	64.818	88.657	118.108
33.772	64.861	88.857	120.223
34.092	65.000	88.801	121.159
34.314	65.564		

(Còn nữa)

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin cảo-ngôi mục bảo khi có việc gì viết thư cần hỏi bản-quán, thì cho biết cái số in ở tờ giấy gói hàng, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quán-kỳ, để cho người làm sổ tìm kiếm. Kẻo cảo ngôi, thường hay kỳ tên vào bậy, hoặc thêm quê, không sao định được. Chính vì nhiều thì bản-quán không biết cái gì mà hỏi đến.

Các cuộc phát phần-thưởng

Trường Tourane

Hôm 21 juin vừa rồi, tỉnh ta đã làm lễ phát phần-thưởng cho các học-sinh, tại trường học Tây.

Lễ phát phần thưởng năm nay có phần trọng thể hơn mọi năm. Từ sáng sớm, trong trường đã treo cờ kết lá, dọn dẹp sẵn sàng. Đến 4 giờ chiều các nam nữ học-sinh, lần lượt họp ở trước trường, các quí quan, quí phu-nhân cùng các thân hào, các quan viên các tòa, các sở và các phủ mẫu học-sinh, cũng tề tựu hầu khắp mặt. Đúng 5 giờ, quan Đốc-lý đến, pháo đốt, lính tập thổi kèn chào, phường bát âm ta cử nhạc.

Khi ai nấy an tọa thì quan Đốc Maze đứng lên nói mấy câu cảm ơn quan Đốc lý và tỏ rõ cái các quan viên Tây Nam đến dự cuộc được đông đủ như vậy; cảm ơn các bội đã giúp thêm phần thưởng. Quan Đốc nói xong, mọi người đều vỗ tay. Đoạn, quan Đốc-lý cũng đứng lên nói mấy ơi, đại-ý ngài cảm ơn các quan viên đã đến dự lễ, ngài lỗ lời mừng cho trường ta năm nay có nhiều người đậu bằng Sơ-học. Đoạn, cô Phạm-thị-Được là học sinh đứng đầu lớp tư đem lên dâng bà Đốc một bó hoa; rồi bắt đầu phát phần thưởng.

Trước phát cho học sinh Tây, rồi đến các nam nữ học-sinh ta. Mỗi khi phát xong một lớp thì phường bát-âm lại cử nhạc.

Mãi đến 6 giờ mới giải tán.

T. L. tả cảo.

Cuộc thi thơ

Của Ngô-tất-Quyên nữ-sĩ

MMDXLV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long
Văn-miếu xưa nay vẫn kính sùng
Bảng Lý bia Lê nêu-nếp cũ,
Con Hồng cháu Lạc bấc nam công.
Hai vừng nhật-nguyệt miền Kinh đía,
Một lối xa-thư cõi Á-đông.
Hỏi khách Long-thành đâu đó tá?
Nghìn năm gìn giữ lối hương chung

Lê-văn-Liên

139 Rue des Changeurs, Hanoi

MMDXLVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Dường cột đề gây mối đạo chung.
Dấu đề Lý Trần nêu miếu xã,
Gương bay giáo hoa rạng non sông
Thịnh suy nào bởi khi Tân Hạn,
Hòa thái khôn riêng chốn Ngũ Nùng.
Luân-lý muốn tìm chuông cảnh tỉnh,
Ấy nơi thánh tổ khói hương nồng.

Phạm-lê-Khâm

Làng Chang-lang, Thanh hoa

MMDXLVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Đào đạt tây nam khắp mọi vùng.
Sông vui đường liền non Thánh hóa,
Gió xuân thổi tải ngọn Tiên phong.
Kia cây cổ thụ sơ rừng Hạnh,
Nọ nước liền hồ sánh bể Đông
Nhờ được thánh-hiền gây dựng trước,
Văn phong trường thịnh với non sông

Phạm-sĩ-Nghi

Làng Dịch-đi-p, Nam-định

MMDXLVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Khuông miếu tư xưa vẫn kính sùng.
Và bực ngoài xây tường phù-mỹ
Một tòa trong đặt tượng ôn cung.
Thơm thơ cỏ Bắc thêm hương đượm,
Lung lẩy trời Nam đạo vị nồng
Thắng địa đôi dào on thánh trạch,
Truyền quyền nữ-giới cũng nhờ-phong

MMDXLIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu vũ nguy nga đạo thánh sùng
Ân bủ. Nàng-sơn ngôi vẫn tươn.
Đình nghiêm Nhi-thủy nước còn t ong
Rung sân thỉ-lễ nào rêu mọc
Vẫn cột chương-thường chửa gió rung
Hỏi khách anh-niên tân học-giới.
Cung trường biết đặng cửa vào không?

Đặng-minh-Khiêm

Làng Khanh-trạch, Thanh-hóa.

MMDL

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu mạo nguy nga biết mấy trùng.
Của Giám dường nên đàn tranh bóa
Toàn Hà gọi để dẫu nào-p ong.
Khuê-văn các nhận vàng còn thắm.
Tiến-sĩ bia đề đá c ửa long.
Gió Mỹ mưa Âu trời vẫn mới.
Mà gương lễ giáo vẫn trường trong.

Phạm văn Ngân

Thư-ký làng Phúc bố, Hưng-yên

MMDI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn miếu còn ghi dấu Lạc-Hồng.
Thời-đại trải bao mưa nắng gió
Cung tường dài đối nói ở sông.
Hàng bia Tiến-sĩ màu rêu p ở.
Tường các Khuê-văn bóng nguyệt [lồng
Nước cũ đoái trông phong cảnh cũ,
Một ngâm một bước một ngày lòng.

Phạm văn Mông

Làng Bạch-sam, Hưng-yên

MMDLII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Qua miếu mơ màng ngó tiếu trông.
Tượng Khổng, Mên-, Nhan vững [nhật tỏ,
Bia Lê, Trần Lý nét rêu p ong.
Á Âu nội mới văn càng t in',
Nàng Nhi trời riêng đạo vẫn sáng.
Danh-giáo còn ghi đồng đối Lạc.
Cung tường đài đối với non sông

Phạm-văn-Uyên

Làng Bạch-sam, Hưng yên

MMDLIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Vua Lý tôn sùng đạo thờ trung
Sông Nhị nước in vầng nhật-nguyệt
Non Nùng khói tỏa chốn tường cung
Trải bao tang hải không mòn lỗ,
Vững với sơn hà chẳng chuyển lòng
Chuông khánh vẫn vang trong sau cõi
Nguy nga miếu vũ mãi không cùng.

MMDLIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Mở lối khôn ngoan giống Lạc-Hồng.
Nhật nguyệt sáng soi trên gác thượng
Nhị Nùng khuất nhịp dưới cầu lầu rồng
Dẫn đường thi lễ không bao mỏi.
Mở lối cương-thường tiết mấy đông
Thánh trạch ngừa trông càng rỡ rệt.
Xuân thu kỷ niệm mãi không cùng.

Nguyễn-xuân Phương

Làng Đông-an, Hưng-yên

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 31 độ
15 giờ 33 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Thứ bảy 28 Juin 1924

Âm-lịch

27 tháng năm, năm Giáp-tí

Ngày Mậu-dần

Hành-Thổ, Sao Vĩ Trực Thu-
KY: Thu-điểu, Tốt-
Nước: Hỏa hóa, Kỵ-phục: Tu tạo, động-thổ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ	9 $ 35
— nhì —	8 72
— ba —	7 82
Thóc —	5 40
Bắp ngô. —	5 00

Giá bạc. — Kể từ ngày 27 Juin 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 9 $ 60

Tin đường sá. — Cái cầu gỗ ở km 60 - 600 đường thuộc địa thứ hai (đường Tuyên-quang) bị trận nước lên vừa rồi đã trôi đi mất. Hiện tử giờ cho hết vụ mưa này thì chỗ ấy phải đi bằng mảng.

Vì mấy trận mưa vừa rồi nước lên dữ, cho nên việc vận tải phải tạm đình lại. Lại bảo, nước song ngày 24 juin lên đến 5 thước mà sáng 25 lên vọt đến 8 thước. Hôi vậy mà thuyền bè đi lại rất là nguy-hiểm.

TIỂU-THUYẾT

BA NGƯỜI NGỰ-LÂM PHÁO-THỦ

(Lịch-sử tiểu-thuyết nước Pháp)

Soạn-giả: Alexandre DUMAS
Dịch-giả: NGUYỄN-VĂN-VĨNH

Mỗi tập (32 trang) 0 $ 15 (tiền cước 0 $ 08)
Toàn bộ (24 tập) **3.00** (tiền cước 0.35)

Ai mua xin gửi thư và mandat cho:

M. BÙI-XUÂN-THÀNH
Quản-lý nhà in Trung-Bắc Tân-Văn
61 bis, Rue du Coton, 61 bis
HANOI

Ở phố **Paul-Bert** sắp có một nhà phụ cho sở Bưu-chính. — Từ ngày 1er juillet 1924 trở đi, tại phố Paul-Bert số nhà 62 sẽ có một nhà phụ cho sở Bưu-chính để làm những việc sau này:

1° Bán các thứ tem bưu chính, giấy lĩnh chỉ và các thứ tem thay cho giấy lĩnh chỉ;

2° Nhận các thư và các đồ gửi thường;

3° Nhận gửi các thư và đồ có giấy biên lai (recommandé);

4° Phát hành các bưu chính ngân-phiếu Đông-pháp (mandats poste indochinois) không quá hai trăm đồng;

5° Trả tiền các bưu-c in ngân-phiếu Đông-pháp không quá hai trăm đồng;

6° Phát hành các bưu chính ngân-phiếu của nước Pháp, Algérie, Tunisie, các thuộc-địa Pháp cùng các nhà bưu-chính Pháp ở ngoại quốc mà không quá 2 10 francs.

7° Trả tiền các bưu-chính ngân-phiếu của nước Pháp, Algérie, Tunisie, các thuộc-địa Pháp cùng các nhà bưu-chính Pháp ở ngoại-quốc gửi sang.

Nhà Bưu-chính ở phố Paul-Bert ngày nào cũng mở cửa sáng từ 8 giờ đến 11 giờ và chiều từ 14 đến 18 giờ trừ ngày chủ nhật và ngày hội thì không mở.

Tòa Thượng-thẩm *Hòa gian.* — Ng-v Năm ức là Vi-v-Thao là lính kiểm-lâm có gian díu với Hoàng-thị-Tân là vợ một người lính khố đỏ hiện tại ngũ ở bên Pháp có thai đã được 6, 7 tháng. Hội-đồng hương-chính làng người lính sợ dứa gian phụ đến khi đẻ rồi làm chết đứa bé để cho mất tang đi chăng thì có làm biên bản giải đứa gian phụ trình quan. Hôi thì đứa gian phụ thú nhận có gian díu với mụ ấy song không biết là có chồng. Tòa Nam-án tỉnh Hải-ninh phạt tên Ng-v-Năm 3 tháng tù, 40 đồng và truất mất dân-quyền. Còn đứa gian phụ không phải phạt vì không có đơn kiện của chồng.

Tòa lam và tiêu tiền công. — Tòa Thượng-thẩm ý án tòa Nam-án tỉnh Hà-nam tha cho Ng-Phác cùng hương-hội và Nguyễn-Tinh lý trưởng bị một người tên Ng-Phan thưa làm thu tiền thuế và tiêu tiền công vì không đủ chứng cớ.

Linh gác ngủ. — Lê-v-Hạo là lính khố xanh gác ở một công sở cùng với người lính khác, người cai khỏi hỏi hiệu trả lời cả, duy chỉ có chỗ tên lính ấy gác là không ma thôi, đến nơi thì thấy đương gục xuống ngủ, đánh thức mới dậy. Tòa Nam-án tỉnh Hà-nam phạt tên ấy 2 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm y án.

Vu không chứ không phải gắt trộm tàn. — Ba người tên là Ng-văn-An, Ng-v-Tôn và Ng-v-Bắt bị kẻ gian gắt trộm lúa ruộng phụ cạnh, theo lệ thường đến bắt đền tên Nguyễn-văn-Biên là trương tuần. Tên ấy cho phép ba người bị mất trộm lúa đến ruộng của tên ấy gặt để lấy đàn. Khi ba người mất trộm tìn lối đến gặt thì tên ấy vu cho ăn trộm, hô tuần-đinh và người làng kéo ra đánh đau, có người quê tay đoạn rồi trói giải nộp quan. Song tòa Nam-án tỉnh Hà-nam xét thì là tên ấy lập mưu vu cho ba người ấy, nên tòa tha cho cả. Tên ấy cũng ăn thì tòa Thượng thẩm xét lại cũng cho là tên ấy kiện vu, nên ý án tha cho ba người ấy. Quan chánh tòa Thượng-thẩm có mắng tên ấy một cách rất nghiêm nhất và có bảo rằng nếu việc làm bậy như thế mà đến tòa thì ngài sẽ trọng phạt.

Một hồi trái phép. — Nguyễn-văn-Hy không bằng lòng với lý-trưởng trong làng họp lũ tên Ng-ngọc-Ngôi cùng là đảng phản đối với lý trưởng lập thành một hội tựa là hội hiếu hỷ đóng tiền với nhau, song kỳ thực đóng tiền để tìm cách đi kiện lý-trưởng làm cho bại hại hay là gây sự đánh chết lý-trưởng, nếu trong hội có người nào vì việc công mà phải lội tỉnh gì thì hội bỏ tiền ra lo cho và nếu thành nhau bị chết thì hội sẽ lo liệu và nuôi vợ con cho. Tòa Nam-án tỉnh Thái-bình phạt tên Nguyễn-văn-Hy 6 tháng tù và 40 đồng, tên Phạm-ngọc-Ngôi, Phạm-văn-Hiệt, Nguyễn-Dão, Phạm-Sán, Nguyễn-Phan, Ng-Nhượng, Phạm-văn-Minh, Phạm-Văn, Ng Mai và Phạm-Các mỗi tên 2 tháng tù và 20 đồng. Tòa Thượng-thẩm y án.

Án xử tử được giảm. — Lý-trưởng Nguyễn-v-Thỏa ở làng thuộc huyện Thanh-niêm thường hay nhũng nhiễu, hà hiếp dân đinh trong làng và hay gá bạc. Trong nhà thường nuôi những đầy tớ tay chơi hễ ai gây sự việc gì thì sai đầy tớ cướp chóc. Tên Ng-v Vinh ở ang ấy cũng vì lý-trưởng mất cả cơ nghiệp, phải bỏ làng lên tỉnh Hải-dương làm mướn kiếm ăn. Một hôm tên ấy về làng biết là lý-trưởng sắp lên tỉnh liền lập mưu làm hại. Đến khi lý-trưởng lên tỉnh, tên ấy dọn đưa ra phố Cửa thành là phố vắng. Và lại lúc bấy giờ gần tối không có người nào đi lại nữa, tên ấy lấy dao đi rất sẵn trong mình đâm lý-trưởng mấy nhát rồi bỏ cả cho chết hẳn, bỏ xác bên đường trốn mất. Mãi mấy tháng sau tra xét mới bắt được. Tòa Nam-án tỉnh Hải-dương phạt tên Vinh phải xử tử. Tòa Thượng-thẩm giảm tội cho tên ấy xuống khổ sai chung thân. Còn Ng-văn-Cầm và Ng-đình-Nam bị can về việc ăn mạng ấy thì tòa Thượng-thẩm ý án tha.

Hỗ nợ với chàng rể đời nay. — Ng-văn-Thu gả con gái cho tên Chinh, sau vì chuyện vợ cả vợ lẽ, mà người con gái bỏ nhà chồng đi. Một hôm bố vợ đến nhà chàng rể đòi con gái rồi sinh sự vu cho chàng rể đánh bị thương, bảo con là Ng-v-Tung, Ng-v-Nhã làm đơn đứng kiện. Sau xét không chứng cớ gì, tòa Nam-án bỏ đơn ấy đi không xét, vì thế chàng rể kiện lại là vu phản, nên tòa Nam án tỉnh Hưng-yên phạt Ng-ễn-v-Thu 2 tháng tù án treo và 10 đồng, Văn-Tung, Văn Nhã mỗi tên 10 đồng Tòa Thượng thẩm ý án phạt tên Ng-văn Thu và tha cho con.

Xử nơi con một cách tàn nhẫn quá. — Trần-v-Chiêu có đưa con 14 tuổi ăn cắp mất một đồng bạc của mình, bỏ nhất định đứa con chối không nhận. Người bố liền đem con ra trần lấy lửa hơ vào hai chân con bóng bề nổi cả. Tòa Nam-án tỉnh Hưng-yên phạt người bố tàn nhẫn ấy 6 tháng tù và 20 đồng Tòa Thượng-thẩm y án.

Làm thu tiền sưu. — Tòa Nam-án tỉnh Hà-đông phạt bố ba-Kích là lý-trưởng, Ng-duy-Thất a tiên chỉ mỗi tên 1 tháng tù án treo về tội thu thuế đinh làm mất 1 xu. Tòa Thượng-thẩm y án phạt lý trưởng và tha cho tiên chỉ vì không đủ chứng cớ.

Án mạng. — Nguyên có cái đò ngang ở bến làng Phương-trạch (Phúc-yên) sang bến làng đó ngàn thuộc về huyện Hoàn-long (Hà-đông) người làng đấy vào được trong với nhà nước chở Sau một người dân bà bên làng đó ngàn trung được. Tên Cao-v-Liên là lý trưởng làng Phương-trạch thấy mất lợi đem thu. Một hôm vào chập tối người dân bà cùng em trai và một người nhà đương cho đò về để nghỉ, tên ấy xưng xuất tuần-đinh và người làng chở đò ra vậy chung quanh rồi đánh trả thu và lấy sào chọc vào thuyền người dân bà ấy thủng ra, nước chảy vào đắm chết mất người em trai. Còn người dân bà và người nhà thì lên được. Tòa phạt tên Cao-v-Liên và lũ tuần đinh là tên Trịnh-v-Lố, Ng-v-Bái, Cao-v-Canh, Cao-v-Bó, Cao-v-Duyên, và Cao-văn-Định tức Bình mỗi tên 3 năm tù và bắt những tên tội nhân phải liên đới với nhau bồi 253 đồng cho nhà khổ chủ. Tòa Thượng-thẩm y án.

NƯỚC CHANH
HIỆU
T B
125, Route de Sinh-từ
(Yên Sinh)
Chế bằng nước cất, toát lá thanh-khiết, chai quà bền, nút rất.

Các ngài nào sành uống nước chanh, xin nay không cần phải mua nước chanh Hồng-kông nữa. Có hiệu nay bán đồng ngon bơn mọi thứ nước chanh khác.

Bán-hiệu có bán cả nước hơi *Soda*, nước cất (*Eau distillée*) để dùng và nước thuốc thật là thanh-khiết.

Trường Thương-mại. — Số học-sinh trường Thương-mại đỗ tốt-nghiệp đăng thứ tự trên dưới như sau này:

MM. 1. Lê-văn-Mọc, Nam-kỳ
2. Nguyễn-văn-Hiền, Nam-kỳ
3. Lê-phan-Thoại, Trung-kỳ
4. Trương-công-Chức, Nam-kỳ
5. Lê-ích-Mộc, Bắc-kỳ
6. Lê-văn-Chất, Nam-kỳ
7. Lê-văn-Hiếu, Nam-kỳ
8. Dương-bạch-Mai, Nam-kỳ
9. Nguyễn-Đỉnh, Bắc-kỳ
10. Quang-Cự, Trung-hoa
11. Hoàng-văn-Đức, Bắc-kỳ
12. Lê-văn-Kế, Nam-kỳ
13. Ưng-Thiện, Trung-kỳ
14. Nguyễn-Chữ, Trung-kỳ
15. Nguyễn-văn-Đầu, Nam-kỳ
16. Trần-văn-Mận, Cao-mên
17. Ngô-tiến Tiếp, Bắc-kỳ
18. Lê-ngọc-Yến, Nam-kỳ
19. Trần-văn-Vang, Nam-kỳ

Ban người trên điểm-số trung bình được trên số 13 thì được tập sự một năm tại trường Thương-mại thực hành ở Saigon.

Các đầu bài thi đăng như sau này:

Banque et Commerce

I. Qu'appelle-t-on, en matière monétaire, cours légal, cours forcé?
II. De la loi de Gresham.
III. Relations entre les cours du transfert télégraphique du chèque et d'un effet à 8 jours: cas d'une place donnée le certain.

Marchandises

I. Le papier — fabrication de la pâte et de la feuille.
II. Principe de la rectification de l'alcool d'industrie.
III. Le camphre extraction — Production — usages.

Comptabilité

La Maison LEM et Cie est une nouvelle Société en commandite par actions de 3000 p. Les associés en nom collectif, 2 capitaux égaux pour chacun à 20.000 p. traduites en actions, sont LEM, PHI et CAM; il y a en outre, 10.000 p. d'actions en commandite.

Les trois associés en nom collectif, pour produit net de chaque exercice, le reste versé distribue en réserve légale du 1/20, reserve supplementaire du 1/10 et dividende aux actionnaires divers.

Cette maison a une succursale à Haiphong dont l'état de fin d'exercice fourni par le gerant et controlé, porte:

Matériel et mobilier	2000 p. 00
Reçu comme apport primitif	500 p. 00
Reçu en marchandises	62.125 p. 40
Reste selon inventaire	13.800 p. 35
Ventes au comptant	40.138 p. 27
Ventes à terme	24.002 p. 69
Frais divers	12.145 p. 20
Recouvrements sur ventes à terme	20.640 p. 75
Versements à la Banque de l'Indochine au crédit de la société	49.000 p. 00

Le matériel et le mobilier doivent subir un mois d'exercice une depreciation de 10 %.

Le gerant a droit à 5 % du chiffre d'affaires brut successif.

D'autre part, le compte des Pertes et Profits de la société, toutes pertes et tous profits généraux à ce compte, sauf le reliquat de la succursale de Haiphong, pre sente a son debit 43.142 p 25 et a son credit 18.320 p 00.

1° Dresser le compte de la succursale.
2° Passer au journal central le resultat de cette succursale et le reporter au compte de Pertes et Profits.
3° Repartir, par journalisation au Journal central centre-maitres, aux conventions contractuelles, le resultat indiqué par le compte de Pertes et Profits.
4° Dresser le compte de Pertes et Profits.

Correspondance commerciale

Mrs Jas. Smith and Co avisent MM. Leroux et Cie de l'expedition de denrees coloniales. Rédiger la lettre en français et en anglais.

Hội chợ Hanoi

Các gian bày hàng bắt đầu **cho thuê** từ 1er Juillet 1924.

MỞ THÊM LỚP HỌC

Từ 1er Juillet 1924 này trở đi, trường Pháp-Việt TIỆN-ÍCH ở sau phố Ngô-trạm (rue Bourret) sẽ mở thêm mấy lớp học (1re année, 2e année, day toàn Pháp văn), lớp thi vào trường Bảo-hộ và trường Sư-phạm (đệ Pháp văn và các khoa thiết yếu) cho học sinh kịp thì vào các trường ấy, đó các vị giáo-sư trong học đây.

Ai muốn gọi thì cứ kịp gửi đưa đến cho ông Cường-giáo hầu trường từ nay.

Còn các lớp sơ đẳng từ đồng-ấu đến đệ tập đáo có đầy trong vụ nghỉ hè mỗi ngày một buổi, cốt chiếu chỉ nhiều cho học-sinh.

Lại sắp mở thêm một trường phụ ở Ronde Huế gần chợ Hôm.

Trường Tiến ích lại cảo.

HỎI
CÁC NHÀ LÀM BÁNH, nên mua Carbonate amoniaque.
CÁC NHÀ THỢ GIẶT, nên mua Chlorure de chaux.
HIỆU CÓ BÁN TẠI:
NHÀ BA CHƯƠNG
(Hiệu Bào-chế MONTÉS)
HANOI

Cái kết quả kỳ thi tiểu học Cao-đẳng Tây. — Trong một số trước, bản quán đã đăng danh sách những người được vào vấn đáp kỳ thi bằng Tiểu-học Cao-đẳng Tây (Brevet Supérieur) theo lệ mới (Nouveau régime) là một nữ học sinh Pháp và hai nam học sinh ta. Trong ba người được vào vấn đáp thì chỉ có cô nữ học sinh Tây trúng tuyển, vậy hai thí-sinh ta sang năm lại phải tới vấn đáp lại.

Cũng kỳ thi vấn đáp này có ba thí sinh ta thi theo lệ cũ (ancien régime) thì bị hỏng kỳ vấn đáp năm ngoái mà năm nay đều trúng tuyển cả là cô Lê-thị-Cương, MM. Thái-nguyên-Đào, và Cang. Cô Chu ig nay đỗ *Brevet supérieur* thì thật là khai khoa cho nữ-giới nước ta vậy.

Bản-báo có lời mừng các nhà tân khoa.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ ĐEO TAY BỌC VÀNG

Máy mỏ-neo, 15 chân-kính

Mặt và kim có chất dạ-quang

BẢO-HÀNH 20 NĂM

Giá. . . . . 11 $ 50

BÁN TẠI HIỆU :

A. PERROUD (Nhà xanh)

39, Phố Paul Bert, — HANOI

2008

金泰正號
獅子名茶

Thưa các ngài,

Chúng tôi mở ra tại Haiphong, Hanoi, hơi cửa hàng đều được các ông bà có lòng quý-hoá chiếu-cố cho nhiều, hãy lấm đa tạ lắm.

Nay [illegible] chủ nhân lựa lòng quý hoá [illegible] sức kê cửa về các [illegible] tại [illegible] các hiệu khác, không giảm nói lấy hàng xin mua về thử, so sánh thì đủ có la các hiệu khác con hơn xa.

KIM-THÁI

HAIPHONG Số nhà 140, Phố Khách, Téléphone 272.

HANOI Số nhà 3, Phố hàng Ngang, Téléphone 480

HIỆU

MINH-DƯƠNG

MẠI CHÍNH TỔNG CỤC

của Đông pháp Yên-thảo công-ty

HÀN BUÔN VÀ BÁN LẺ

CÁC THỨ THUỐC LÁ VÀ XÌ GÀ

Giữa phố hàng Gai số 83.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul Bert, Hanoi

Ông Montès nhường hiệu Bào-chế của ông cho ông Domart, bào-chế sinh-viên hạng nhất về cao đẳng học đường Paris đã mấy năm nay. Ông Domart tự trông coi lấy việc chế thuốc, vả thuốc chế bao giờ cũng rất cẩn-thận nhờ vậy thế mà hiệu bào-chế ấy rất có tiếng.

Thuốc gửi đi xa cũng rất chóng. Ai muốn hỏi giá, hay hỏi điều gì cũng trả lời ngay.

Phòng-bị việc hỏa tai. — Cho được cứu hỏa một cách có công hiệu hơn thì quan Binh đã bàn với quan Đốc-lý thành-phố định như sau này :

Hễ trong thành-phố có chỗ nào phát hỏa thì sở Cẩm chanh sẽ dùng điện-thoại hoặc cho lính đi xe đạp mà báo ngay các sở chữa cháy của thành phố và của Lục-lộ, sở quan binh, nhà máy nước, nhà máy điện và trại khố xanh.

Một người cảnh-sát nào ở gần chỗ phát hỏa nhất sẽ phải đến ngay chỗ ấy mà xem cháy to nhỏ thế nào rồi về trình sở Cẩm chánh, nếu cháy to thì sở Cẩm chánh sẽ báo ngay quan Đốc lý và quan Biện-lý. Phàm những cảnh-sát Tây coi trừ những người đang làm việc, đều phải đến ngay chỗ cháy. Sở Cẩm hạt nào khi được tin báo cháy sẽ đến chữa ngay trước nhất. Việc canh giữ trật tự trong hạt nào thì thuộc về viên Cẩm trong hạt ấy hoặc là đại biểu của viên ấy.

Quan võ hoặc viên quản đội coi toán chữa cháy của nhà binh sẽ hết sức giúp sở Cẩm theo như cách thức của sở Cẩm chỉ bảo về việc dùng người chữa cháy và việc canh giữ trật tự. Từ nay trở đi, ngày nào quan Binh cũng cử sẵn một toán để có tin báo cháy là phải đi chữa ngay.

NHÀ CHỚP BÓNG PALACE

Chương-trình từ ngày thứ tư 25 đến ngày thứ bảy 28 Juin 1924

CÁC PHIM MỸ THUẬT CỦA PHÁP

Chuyện LA BÊTE TRAQUÉE

Bài kịch cảm động, chia làm 6 phần trích trong quyển tiểu-thuyết Marielle Thibaut của Audrien Chabot

Do Michel Carré đặt cảnh

René le Somptier, bày cảnh.

Từ ngày chủ nhật 29 Juin đến ngày thứ ba 1er Juillet 1924

Chuyện LES MYSTÈRES DE LA JUNGLE

Chuyện phiêu-lưu rất hay

Rồi thứ ba và thứ tư

AI MUỐN LẤY THÊM ĐÈN ĐIỆN THẮP TRONG NGÀY 14 JUILLET

Công ty Điện khí Đông-pháp có lời để các nhà mua điện biết rằng số đèn của các công sở lấy để thắp trong ngày 14 Juillet này hiện đã nhiều lắm, vậy nhà nào muốn lấy thêm đèn điện, mà nói sau ngày 10 Juillet 1924 thì công-ty không thể cho được, vì sức máy của công-ty có giới hạn.

Muốn lấy thêm bao nhiêu đèn phải nói rõ.

BÁN HẠ GIÁ

Giá bán lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARFAITES » mỗi gói.	0 p.05
Thuốc STIC « HAVANE » mỗi gói.	0 . 10
Thuốc STIC « ANGLAISES » (Thanh-hương) bọc vào hộp bao kín, mỗi hộp hai mươi điếu.	0 , 30

Ngạch Tòa-sứ. — M. Nguyễn-duy-Thương, thư-ký hạng sáu, được nghỉ dưỡng bệnh 3 tháng, tháng đầu cả lương, hai tháng sau nửa lương.

Ngạch quan-lại — M. Trần-sĩ-Giư, hậu-bổ về nghỉ, quản làng Yên-chi, tổng Thủy-lung, phủ Kiến-xương, (Thái-bình), nay được phục chức và bổ đi châu Bắc-quang (Hà-giang) thay M. Nguyễn-như-Tấn.

Lương của M. Giư đối hàng với lương ngạch thừa-phái hạng nhất, và không kể vào ngạch được lương hưu trí về sau.

M. Nguyễn-đức-Nhượng, thừa phái hạng tư ở Tuyên-quang, được phép nghỉ 29 ngày.

Hội Trí-tri. — Đến ngày thứ 3 mùng một tháng 7 tây này (mardi 1er Juillet 1924), đúng 7 giờ sáng, hội Trí-tri sẽ mở các lớp học như sau này :

Cours de préparation au concours d'admission à l'Ecole Normale et au Collège du Protectorat, mỗi tháng 2 đồng.

Cours Supérieur, cours moyen, cours élémentaire, cours préparatoire, cours enfantin, mỗi tháng một đồng.

Học từ 7 giờ sáng đến mười giờ sáng.

Ai muốn học thì gởi đơn ngay cho ông Đào trọng-Đủ, đốc-học trường hội ở phố hàng Cót số nhà 22 (22 rue Takou).

Hội Trí-tri lại cáo.

Rơi xuống sông. — Trần v-Hàn 24 tuổi làm tài-xế ở tàu *Chantecler* có trình rằng vợ là Nguyễn-thị-Ngọ rơi xuống sông mất và xác chưa tìm thấy. Sở cẩm đang tra xét.

Đứt dây xe điện. — Đêm hôm qua hồi 1 giờ 30 dây xe điện ở đường Quan-thánh bị đứt ở trước nhà số 39. Cái dây ấy đã buộc tạm vào một bên cột. Sở cẩm đã báo nhà máy xe điện cho thợ đến chữa ngay.

Lời cảm tạ. — Nội-nhân tôi không may mất ngày 23 tháng năm ta ở Nam-định, đã an táng tại bản-quán làng Chính-kinh tỉnh Hà-đông.

Mà các cụ, các quan, các ông, các bà cùng thân bằng cố hữu có lòng thương đến, hoặc cho đồ phúng, hỏi thăm, đi đưa đám, tôi lấy làm cảm tạ lắm. Trong khi bối rối, có điều gì sơ suất, xin thứ cho, tôi được đội ơn.

Quan-phu : Nguyễn-hữu-Dương
Agent technique du cadastre
Nam-định.

Việc Nam-kỳ

SAIGON

Một tấn bi-kịch rất ghê gớm. — Mới đây, có xảy ra một vụ sát nhơn tại lầu-xanh của mụ Diệp-a-Tô ở đường Tân-hàng tục kêu là Rạch-bà-Hồ số nhà 34 (Chợ-lớn).

Nguyên hôm đó có 3 tên Phước-kiến đến dạy mụ Tô đi lại số nhà 12 đường Artisans mà kêu á-xẩm Danh-chanh đến giúp vui cho các cậu, Danh-chanh vốn là bực tài sắc tuyệt vời trong xóm Bình-khang, nên khách làng chơi không thiếu cái là kẻ âu-yếm nàng. Nhưng phận hồng-nhan thường có mỏng mảnh ! .....

Danh-chanh khi đến nơi thì mấy tên Phước-kiến dạy đờn ca cho các bợm thỏa tai. Rồi đó ba tên Khách kêu mụ Tô và con xẩm ở tớ, người thì sai đi mua á-phiện, kẻ lại sai đi mua thuốc.

Khi mụ Tô trở về nhà thì thấy vắng ba tên Khách thì hỏi xẩm tớ vậy ba người ấy đi đâu rồi.

Nó trả lời rằng : ba người nói khóa cửa đi ăn cơm rồi một lát sẽ về.

Mụ Tô bèn đi lên lầu thì thấy cửa phòng dính máu, nên có ý nghi ngờ, mới đạp cửa vào thì thấy Danh-chanh nằm trên một vũng máu linh láng, cổ có một vết dao đâm rất sâu. Hồn đã lìa xác bao giờ rồi.

Mụ ta hoảng hồn la lên inh ỏi. Thiên hạ chạy đến rất đông, rồi có người đi báo cho Cò bóp hay. Ông Cò lập tức đến nơi xem xét còn ba tên phạm đã tẩu thoát xa rồi báo cho quan Biện lý hay.

五經國文

NGŨ KINH QUỐC-VĂN

Bản-quán có in bộ **KINH THI** dịch ra Quốc-văn, là tùng-thư của Tản Đà-tu-thư-cục ; nay mới ra quyển thứ nhất. Giá bán **1 p. 50**

Quyển này, cách thức dịch và in cũng như quyển Đại-học của cục Tu thư ấy đã xuất bản khi trước mà in bằng thứ giấy thật tốt, dầy 200 trang : trong lại có nhiều những bức họa và các hình khí của phương Á-đông thời cổ.

Ông Tản-Đà Nguyễn-khắc-Hiếu mấy năm nay vắng tên trong làng thơ, không phải là ông có lười biếng nghề văn-vẵn, ấy là ông đem hết cái tinh-lực làm văn-vẵn để dồn vào một bộ Kinh Thi dịch ra quốc-văn vậy. Lại được hai ông tú là ông Nghiêm-thượng-Văn và ông Đặng-đức-Tô cùng giúp vào việc dịch, cho nên như một quyển Kinh Thi, in tại bản quán mới xuất bản, thật có sinh sắc cho trong cõi vạn văn nước nhà. Tưởng không những các quân tử trong Pháp học có thể dùng để khảo xét thêm về sự văn học Á-đông, và những bạn quần thoa cũng có thể đọc, xem để khuyên răn cho nên đạo tề gia nội trợ.

Về việc in, bản quán sẵn có những con chữ Hán, chữ Quốc ngữ thật mới và để riêng một bọn thợ khéo truyền làm.

Các Ngài có lòng quá yêu xin sẽ biết rõ.

Nghiêm-Hàm ấn quán
58, rue du Coton. Hanoi
cẩn bạch

MUA MAU KẺO HẾT !!!

Bản hiệu mới nhận được ĐĨA HÁT ANNAM, tiếng Saigon, tiếng Huế, tiếng Bắc, hát tuồng, hát chèo, hát cải lương cũng kể chuyện và ca-lý rất hay và rất tốt !!

Grand Arrivage Disques Annamites

CHANSON & Cie HANOI

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

HƯƠNG BẠC TÌNH

Tích hát mới soạn, tương tự tích hát Tuần-Ty.

Người soạn vở hát Một trận cười vừa rồi nay lại lấy tích Tuần-Ty mà thêm bớt đặt khác hẳn thành ra vở HƯƠNG BẠC TÌNH. Chẳng nói ra các quý khách cũng đoán rằng vở mới này hay hơn vở cũ (Tuần-ty Cần-mẫn-thần).

Đến tối thứ bảy 28 Juin này sẽ diễn lần thứ nhất mời quý-khách lại xem và bình phẩm cho.

Bán vé từ tối hôm thứ sáu

Tối thứ sáu 27 Juin 1924

Diễn hai tích :

Tích thứ nhất :

LY DƯƠNG KỲ NGỘ

(Hát chèo)

Tích thứ hai :

ĐẠI NÁO KÊ-LÂM-QUỐC

(Trẻ-con diễn tuồng)

Tối thứ bảy 28 Juin 1924

GƯƠNG BẠC TÌNH

(Hồi nhất)

Tích mới soạn diễn lần thứ nhất cũng có vai đào vai kép giống tích Tuần-ty mà tình cảnh lại hay hơn sự tích Chu mãi-thần.

Tối chủ-nhật 29 Juin 1924

THỤC NỮ CHÍ CAO

Rõ ràng thục nữ đôi ta,
Nhìn càng tức ruột nói ra phụ lòng,
Lỡ duyên đã vướng vào vòng,
Chí cao thục-nữ những hòng mai sau.

Vở hát « MỘT TRẬN CƯỜI » bán tại Sán-nhiên-đài và nhà in Mạc-đình-Tư cùng các cửa hàng sách, giá 2 hào một quyển.

Hiệu Bào-chế trung-ương Vân-nam

Chi-điếm ở HO-KOW gần LAO-KAY

BÁN ĐỦ CÁC THỨ THUỐC

Giá bán phải chăng

Các tỉnh gửi mua cũng được

3843

CẦU SỐNG CÁI

Tối hôm nọ, tôi đi chơi mát cầu sông cái lúc về gặp mưa phải cảm, nhờ uống được mấy hoàn thuốc khỏi ngay : xin mách bà-con : thuốc ấy mua tại hiệu **QUẾ-LÂM, 42 phố Phúc-kiến Hanoi** *là một hiệu chuyên bán sâm quế thục sao thượng hạng và các thứ* **hoàn tán thuốc gia truyền.**

Hà-xuân-Lan lại cáo

Rượu-bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được !

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời châu phê rằng :

Chiếu nay đại được phòng của MONTÈS quí ông, có chế nên một thứ rượu bổ đã từng ngự dụng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thị gửi cho quí được phòng chủ-ông để tỏ thanh-gia.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ :* **2$25** *một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Số 71

Ngũ mỹ Tái-sinh-duyên

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Hoa-vinh-ngọc tướng-công giật mình kinh sợ. Lại xem đến đạo công-văn của quan tổng chế ở *Giang-nam* tư bẩm rằng : « Tên giặc cướp phá pháp-trường kia đã bị quan Tổng-binh *Mã-khi* bắt được, đem ra tra hỏi thì hắn xưng là *Trương-đại-đởm*, mới định giải về giao trả *Chiết-giang*. Không ngờ giải đến huyện *Đan-dương*, lại bị đồ-đảng bọn giặc cướp đem đi mất. Khi chúng kéo qua huyện *Câu-dung*, cũng giết chết rất nhiều quan-quân, mà đến bây giờ vẫn chưa bắt được. »

Hoa-vinh-ngọc tướng-công xem xong, bỗng khóc òa lên mà rằng :

— Thương xót thay cho con ta ! Thù kia bao giờ báo được ! Ai ngờ khi giải kẻ thù ra hành-hình, lại bị quân giặc cướp đem đi mất và giết chết rất nhiều quan-quân, bây giờ ta biết xử trí ra thế nào. Một mai đến tai thánh-thượng thì ta tất phải mang tội. Ta nghĩ lại cămtức thay cho *Đông-phương-bạch* là một loài súc-sinh ngu-dốt kia ! Hắn đã biết rằng ta nay tuổi già chỉ có một đứa con trai ấy, cớ sao lại đem *Nguyệt-anh* ép gả cho con ta, để đến nỗi con ta phải thiệt mạng. Dòng-dõi nhà ta, đoạn tuyệt từ đây. Bây giờ quân giặc cướp-phá pháp-trường, lại giết chết biết bao nhiêu người, há không phải là lỗi của *Đông-phương-bạch* ! Vậy ta phải viết một bản tâu để dâng thánh-thượng mới được.

Sáng sớm hôm sau, *Hoa-vinh-ngọc* tướng-công vào triều thiên-tử. Khi các quan văn vũ làm lễ triều-bái xong, *Hoa-vinh-ngọc* tướng-công quì xuống tâu rằng :

— Muôn tâu bệ-hạ ! Kẻ hạ-thần là Vũ-anh-điện đại-học-sĩ *Hoa-vinh-ngọc*, có một bản tâu, xin cúi dâng ngự-lãm !

Thiên-tử phán hỏi rằng :

— *Hoa* tiên-sinh định tâu việc chi mà lại khóc-lóc như thế kia ?

Hoa-vinh-ngọc tướng công lại tâu rằng :

Muôn tâu bệ-hạ ! Kẻ hạ-thần năm nay đã ngoài 50 tuổi đầu, chẳng may bị quan Đô-đường ở *Chiết-giang* làm hại cho dòng-dõi kẻ hạ-thần phải đoạn-tuyệt, vậy kẻ hạ-thần cúi dâng bản tâu này, dám xin lượng trên soi xét.

Nội giám cầm bản tâu đặt trên long án. Thiên-tử xem xong, mặt rồng nổi giận, tức khắc giáng chỉ cho Cẩm-y-vệ ra tỉnh *Chiết-giang*, bắt *Đông-phương-bạch* giải về để giao cho Tam-pháp-tư trị tội.

Thiên-tử lại truyền bảo *Hoa-vinh-ngọc* rằng :

Tiên-sinh bất tất phải lo phiền ! Trẫm sẽ giáng chỉ bắt địa-phương-quan phải nã tróc cho được *Trương-đại-đởm* và *Nguyệt-anh* để vì tiên-sinh báo thù.

Hoa-vinh-ngọc tướng-công cúi đầu lạy tạ. Lại nói chuyện cẩm-y-vệ phụng chỉ ra đến *Chiết-giang*. Các quan văn vũ trong thành nghe có thánh-chỉ, đều kéo nhau đến nghênh tiếp. Cẩm-y-vệ tuyên đọc thánh chỉ. Trước khi tuyên đọc, đã lột mũ áo *Đông-phương-bạch*.

Thánh-chỉ như sau này :

« Thừa thiên hưng vận, hoàng-đế « chiếu rằng :

« Trẫm giao quyền trấn-thủ cho « Đông-phương-bạch là mong nhà-« ngươi một lòng trung thành, trên « báo ơn triều-đình, dưới phủ-dụ cho « nhân-dân được yên nghiệp.

« Ai ngờ nhà-ngươi làm nhiều điều « trái phép, dùng quyền áp-chế mà « cưỡng ép nhân duyên, để đến nỗi « con một vị đại-thần phải bị hại, « làm đoạn tuyệt dòng-dõi nhà Hoa « tướng-công. Việc này rất có quan-« hệ đến phong-hóa

« Một tay Trương-đại đởm cướp « phá pháp-trường, giết hại hàng « mấy trăm quan quân, đều bởi cái « tội của Đông-phương-bạch. Nay « trẫm giáng chỉ cho Cẩm-y vệ bắt « giải về Kinh để trị tội.

Khâm-thử. »

Khi tuyên đọc xong, *Đông-phương-bạch* cùng các quan văn vũ trong thành đều sụp lạy, chúc câu « Vạn tuế ! » Cẩm-y-vệ đem xiềng xích tay *Đông-phương-bạch* để giải về Kinh-thành.

HỒI THỨ XLIII

Lại nói chuyện nhân-dân ở *Hàng-châu* nghe tin *Đông-phương-bạch* bị giải về Kinh, đều múa tay hoa chân mà bảo nhau rằng :

— Hạng Ôn-quan ấy, tất phải chịu cái kết-quả ngày nay ! Lần này giải Kinh, thế nào cũng bị xử tử. Nhưng cứ lấy cái tội ác của hắn mà nói thì đáng đem tùng-xẻo từng miếng thịt, chúng ta mới được hả lòng.

Hoặc có kẻ hỏi rằng :

— Nhà-ngươi có thù oán chi với *Đông-phương-bạch* mà căm tức hắn như thế ?

Người ấy nghe nói, liền khóc mà đáp rằng :

— Nếu Ôn-quan kia không đem nàng *Nguyệt-anh* ép gả cho *Hoa-văn-phương* thì can chi con rể tôi đến nỗi bị hại. Số là hôm giải nàng *Nguyệt-anh* ra chém, mà đứa quỉ dắt, con rể tôi lại dẫn đến xem. Ai ngờ gặp có đứa cường-bạo trời tru đất diệt kia bỗng cướp phá pháp-trường, để con rể tôi cũng bị lây một lưỡi dao oan-nghiệt. Bây giờ con gái tôi không có chỗ nương-tựa, khiến tôi lại phải đèo-bồng nuôi-nấng, chua-xót cho tôi biết đường nào !

Cẩm-y-vệ giải *Đông phương-bạch* về đến Kinh-thành, thiên-tử giáng chỉ giao cho Tam-pháp-tư xét hỏi. Bây giờ Hình-bộ-quan tên gọi *Phó long*, tức là cháu năm đời một vị công-thần của vua *Cao-tổ* tên gọi *Phó-hữu-đức*. *Phó-long* xưa nay vốn tính cương-trực, không hề có lòng thiên-tư.

Quan Đại-lý-tự là *Lý gia* và Lại-bộ đại-đường là *Quách-văn-tiến* cũng phụng chỉ đến hội-thẩm. Trong tòa Tam-pháp-tư khi ấy đã có trần thiết thánh-chỉ, các quan làm lễ triều-bái xong, thì truyền giải *Đông-phương-bạch* vào. *Đông-phương-bạch* trước sụp lạy thánh-chỉ, rồi sau ra quì ở trước sân.

Quách-văn-tiến nói :

Đông-phương-bạch kia ! Thánh-thượng có lòng tin dùng mà giao quyền trấn thủ cho nhà-ngươi, cớ sao nhà ngươi không biết tận trung báo quốc, mà dám làm nhiều điều tham nhũng, để hãm đến nỗi tàn hại nhân-dân.

Phó-long nói :

— Điều khác chẳng nói làm chi, ta hãy hỏi ngay một việc cớ sao lại cưỡng bách sự nhân duyên của người ta, để đến nỗi có kẻ cướp phá pháp trường, giết hại quan quân, không biết bao nhiêu mà kể ! *Đông-phương bạch* kia ! Sự thể đầu đuôi thế nào, nhà ngươi nên thú nhận, để chúng ta về triều phúc chỉ.

Đông-phương-bạch nói :

— Dám bẩm liệt vị đại-nhân ! Sự nhân-duyên này không phải là chúng tôi dám cố ý cưỡng bách. Số là *Hoa* công-tử nguyên vẫn hỏi lấy nàng *Nguyệt-anh* từ trước. Đến khi khảo sát văn thơ, thấy *Phùng-húc* có tài hơn *Hoa* công-tử thì nhà họ *Tiền* lại bội ước mà gả cho *Phùng-húc*.

Phó-long nghe nói, liền quát mắng rằng :

Sao nhà ngươi dám cả gan nói càn ! Nếu *Hoa* công-tử hỏi lấy *Nguyệt-anh* từ trước thì khi làm lễ cưới *Nguyệt-anh* về, tất nhiên phải vợ chồng hòa thuận, cớ sao lại còn đâm chết *Hoa* công-tử làm chi ! Nay quân giặc cướp phá pháp-trường, giết hại quan quân, đều vì sự cưỡng bách ấy mà ra đó. (Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy-yếu, thân-thể mỏi-mệt, gầy-còm, hay vì kém huyết sinh ra cảo phổi làm cho hay ho vặt, uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm bao giờ!

Bài thuốc này có bộ đồng các quan THẦY-thuốc chứng-chỉ là hay

Là thứ

Thuốc nước bổ huyết

MÁU BO

RƯỢU BẠC-HÀ GET PIPPERMINT GET rượu này nồng đã mát mề và mát khan tiếng.

NỮ-HẢI-TẶC

(Trinh-thám tiểu thuyết)

PHẠM BÍCH LÂM dịch thuật

Xuất bản lần thứ nhất
Có sửa đổi lại nhiều chỗ

Sách dày non 1 trăm trang in cực tốt, sách đóng cực đẹp, giá mỗi quyển . . . 0$80
Thêm cước . . . 0$11

Ai muốn mua buôn, mua lẻ xin gửi giấy cho

M. BÙI XUÂN THÀNH
81 - 83 - Rue du Coton - Hanoi

Những chứng đã kể trên kia sinh ra có độ là bởi vì sấu máu. Phải bệnh thì ngứa ngáy rất là khó chịu. Muốn chóng khỏi nên dùng thuốc:

Dépuratif Richelet

mà các lương-y cả toàn-cầu điều cho là công-hiệu nhất. Dùng nó thì bệnh dù mới hay lâu cũng điều khỏi cả; nhâng những chứng được các chứng ấy mà thôi lại trừ cả các chứng đau xương, nhức đầu.

Lỏ 1$40
chai to 2$50
Gửi 1 chai
Thuốc bán ở các hàng tạp-hóa to

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Ở xứ này người ta hay táo lắm, mà táo thì hay sinh ra bệnh; như nhức đầu, đầy bụng, ăn không ngon miệng và có khi lại sinh ra sốt nữa.

Buổi sáng nên uống một viên thuốc này, thực là một thứ thuốc nhuận-tràng rất tốt; thuốc này là thuốc:

PILULES DEHAUT

PHÀM,

Thứ chè tài thời mạnh năm nông thực nào cũng thơm ngon

Thương hạng, chè nào độ đặc mới uống được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Bởi vậy chè già lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động

NHƯ,

Mua được hàng chè của hiệu NINH-THÁI thời quanh năm mùi nước cũng ngon thanh. Vậy quí khách muốn tránh sự biến động ấy, xin chớ lấy hàng chè của bất cứ cho bằng hiệu Ninh-Thái-phong tại Nam-định

NINH THÁI HIỆU
số 10 phố hàng Ngang Hanoi
số 115, phố Khách Haiphong
số 75, phố hàng Nâng Namdinh
Và các nơi

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những buổi giời mới nồng bức này, người ta hay sinh ra bệnh xấu máu cũng nhiều chứng ở đấy mà ra nữa.

Thuốc Hémostyl Rousselot máu ngừa tươi, lấy trong lúc ngừa đương sức mạnh khỏe.

Mỗi ngày uống một ống thuốc với một cốc nước, thực là một vị thuốc bổ rất khỏe. Những người phải đau mãi mới khỏi, nống thuốc:

Hémostyl Rousselot

AMPOULES

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu nai)

Bệnh ho mãn, ho ra nước, yếu đuối, đều là những bệnh người ta thường hay mắc phải, vì thấy người ta hay ho nghỉ nhiều. Nó làm cho tâm-thần sinh ra nghỉ nhiều. Nó làm cho tâm-thần sinh nuyết đi mà chính chân-thần cũng vì thế mà phải bỏ ngày vào sinh huyết. Muốn bồi bổ cho chân huyết thì không còn thuốc gì hay bằng thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai). Thuốc này vừa bổ vừa chống khỏi bệnh yếu đuối, mỏi mệt, xấu máu, ho mãn sau khi mới khỏi bệnh giáp, bệnh sốt rét, những bệnh lâu năm.

Thuốc này làm cho cho huyết bình phục lại như thường và lọc cho huyết được trong trẻo. Đã bổ sau khi ở đẻ mà dùng thuốc này thì cũng rất tốt lắm, bổ hết sẽ mọi đường hay sửa khỏe.

Các ông bác-sĩ đều bảo thuốc này là một thứ thuốc rất tốt để chữa khỏi bệnh có hàng nghìn hàng vạn người.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

2056

CÁI BỆNH HUYẾT SUY

Bệnh huyết suy đàn-bà thường mắc phải nhiều lắm. Ấy cũng bởi bệnh huyết suy mà sinh ra bệnh bạo chứng này lật khác lắm cho đàn bà con gái cực khổ sở đời.

Vì vậy ít lâu đàn-bà con gái lại phải dùng thuốc làm cho khỏi-huyết được chóng sạch luôn luôn, và bổ dưỡng lấy nước khỏe cần mình.

Trong các vị thuốc thật là hiệu nghiệm về bệnh ấy, thì không gì bằng thuốc Pilules-Pink, cách điều hợp với khí chất đàn bà lắm.

Thuốc Pilules Pink có những công hiệu lắm có sức là sinh huyết và bổ cho. Vị thuốc ấy, đã không mảnh-liệt quá, mà lại phải-hợp bổ lắm cho yếu đuối, làm cho yếu-đuối tiêu.

Thuốc Pilules Pink thường dùng để chữa bệnh huyết suy, bệnh xanh-bủng, bệnh yếu-gầy, bệnh tay chân bủn-rủn, bệnh tinh-thần nhọc-nhằn, bệnh mất ngủ, bệnh đau-đầu không điều-hòa và nghe ngóng ngon-ngủ.

Thuốc PILULES PINK nay đã có bán ở các nhà công có bán

PILULES PINK pour PERSONNES PÂLES

RƯỢU NHO J. K. WATSON

Là một thứ thuốc bổ mạnh nhất, cái phép chế thuốc này khảo-cứu đã lâu năm, và cái cách làm, lại tinh-vi cẩn thận, nên thuốc này là một thứ bổ mạnh nhất.

Những khi cơ-thể cần dùng phải bổ dưỡng rất mạnh, thì dùng thuốc này chắc và nhậy lắm.

Bệnh huyết suy, bệnh gân yếu, bệnh ghịp, bệnh sốt rét rừng, v. v.

Uống một cốc nhỏ (liqueur) hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Giá bán: 2$50 một litre

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

Agents d'Annonces en Europe :
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Nhà Bán-đồM . TÂM-TÂN
Hà-nội, ở phố hàng Trống.
Chủ-nhật, thứ năm, mở cũng có hàu tư tươi, giờ sáng

ENO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

J. BLANC (*de nhất hạng bào-chế*)
Ông **L. BLANC** (*người nổi-nghiệp*)
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每時年老病長老弱沒嘗醒飲開胃

Bán tại: Hiệu Bào-chế J. BLANC
31 phố Tràng tiền (Rue Paul Bert) Hanoi

ĐỒNG-HỒ BÁO THỨC

Giá bán 8$00 cả cước

Bảo hành máy chạy 3 năm

Bán tại hiệu: **LY-SENG-BAO**, 42, Phố hàng Bồ, Hanoi 2062

MỰC HIỆU **JOLY** TỐT HƠN các thứ mực khác

PACHÉ Frères & Cie Lyon

2050

ĐƯỜNG SANG LAO

PHẠM-VĂN-PHI & Cie Ở VINH

GIÁ TIỀN

Đang ngồi tây ngồi 30$00
Đang nhồi ta hay ở 20$00
Trả con từ 3 đến 7 tuổi trả nửa tiền

LỜI BÁN — Phải mời nhỏ nghỉ trước 24 giờ
Có xe riêng để cho Quí riêng từng chuyến một, ai muốn thuê nên đánh giấy trước 2 ngày
Đến đi ngày tốt mua đến không đi được nhé

Có xe chở thơ và hành khách từ Vinh đến Thakhek qua Napé

Service promptsuite

THỜI GIỜ XE CHẠY

Ở Vinh đi. — Chủ nhật đúng 6 giờ sáng chạy lên Napé nghỉ. Đúng bốn sau đúng 6 giờ sáng lại đi chạy liền Thakhek rồi lấp tàu thủy lên Vientiane.

Ở Thakhek đi. — Ngày mồng thứ ba chủ nhật chạy ở Vientiane lên Thakhek thì xe chạy mới chạy và Napé nghỉ. Sang hôm sau ở Napé về Vinh. Hành khách về có thể ra Hanoi đi chuyến tàu hoả 2 giờ nhiều khỏe đi chuyến tàu tốc-tăng được.

MỚI SANG NHIỀU

Chạo xe - Nan hoa — Vòng hành
Vải cá-cuống lợp mui — Cao-su hơm và Cao-su đặc, vân vân...

Hỏi giá tại Bến hiệu

SOCIÉTÉ FRANÇAISE DE TRANSPORTS
SOCIÉTÉ ANONYME AU CAPITAL DE 1 200 000 FRANCS
7, Boulevard Bobillot, Hanoi

2057

VỚI 20 QUAN, QUÝ-KHÁCH CÓ THỂ KIẾM ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thì thử

Một cái vé PANAMA có rút số

Các mua phải nên ngay 20 quan và trong 15 tháng mỗi tháng đúng 20 quan kèm nhau các điều khoản nói trong luật (Nhưng vậy mỗi ngày chỉ có mấy tờ, có thể làm nên giàu có được. Nhưng tiền lắm đến được ngay cái số đó, vì mình muốn có quyền số-mệnh, mà lắm rồi số cũng được đó, nhưng thế đi đứng nên tiền mất, mấy tờ rồi mình trong số được thêm nguyên số là. Mỗi cái vé PANAMA thì nên cũng trong một lô, có tiền lời từ 100.000 nhất đến một chục quan, không có cũng được hoàn lại cả quan.

Thực là một cách đặt lãi chắc nhất và lợi nhất

Mỗi năm số tiền các lô có hơn ba triệu quan

CÁC LÔ NHƯ SAU NÀY :

126 lô	500.000 quan	263 lô	5.000 quan
127 lô	250.000 —	2.286 lô	2.000 —
263 lô	100.000 —	12.630 lô	1.000 —
263 lô	10.000 —	1.737.692 lô	400 —

Có vé được dự các nhận rất nhỏ mất cho đến khi số vé còn ít ra trong thì thôi

Mất tiền rất số vé nhận được một cái số các số trong số, ai không phải tiền. Mỗi số có hơn nhiều tiền được tính hết. Các số giao cho người mua không cần các vé chuyển-co, người mua vé lốc nên muốn xem cũng được, đúng như bên luật, riêng ngày 12 Mars 1929. Bản luật ấy giá hết mọi phần chắc-chắn cho người mua vé.

RÚT SỐ MỖI NĂM BỐN LẦN

Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự các cuộc rút số, thì gửi 20 quan đến nhà

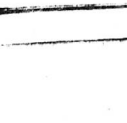
BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Papère, MARSEILLE (France)

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

(HIỆU GÔ-BA CŨ)

RUE PAUL BERT, HANOI

"LUXOR"

Đèn xe-đạp, thân đèn bằng đồng mạ kền. Trên có máy vặn cái chiếu sáng mạ kền, mặt kính phồng. Rất tốt, rất bền.

Mỗi cái: 45 fr., gởi recommandé

BOITE POSTALE N° 40

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN